

คู่มือการรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน
เรื่องการทุจริตประพฤติมิชอบ
ของ
สจร.ทหาร

คำนำ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการในปัจจุบัน มักจะได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน การปฏิบัติหน้าที่ราชการจะต้องดำเนินการด้วยความโปร่งใส ถูกต้อง สุจริต ยุติธรรม แต่ถึงอย่างไรก็ตามแม้ว่าข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ จะมีระเบียบวินัยรวมถึง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และแบบธรรมเนียมทหาร แต่ยังคงมีการกระทำความผิด หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ในการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงจำเป็นต้องมีการป้องกัน และปราบปรามมิให้ข้าราชการ ฯลฯ ดังกล่าวกระทำความผิดมิเช่นนั้น ข้าราชการผู้นั้นอาจต้องรับทัณฑ์ตลอดจนมาตรการทางปกครอง

สำนักงานจเรทหาร โดยกองสืบสวนสอบสวนจึงได้จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบของ กสส.สตบ.สจร.ทหาร เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำลั้งพลเกิดความรู้ความเข้าใจในความรู้เกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ และเพื่อสอดคล้องรับกับแผนป้องกันการทุจริต ของ สจร.ทหาร ในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ สจร.ทหาร

กองสืบสวนสอบสวน สำนักตรวจการปฏิบัติราชการ สำนักงานจเรทหาร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อกำลั้ง และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจเรทหาร ไม่มากก็น้อย หากมีข้อบกพร่องประการใด ยินดีน้อมรับคำแนะนำติชม ด้วยความขอบคุณยิ่ง ขอคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

กสส.สตบ.สจร.ทหาร

พฤษภาคม ๒๕๖๓

คู่มือการรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน เรื่องการทุจริตประพฤติดมิชอบของ สจร.ทหาร

ตามแผนป้องกันการทุจริตของ สจร.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการระบบบริหารงานการแก้ไขปัญหาและปราบปรามการทุจริต กลยุทธ์ที่ ๑ ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงขั้นตอนการรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ สจร.ทหาร สอดคล้องกับแผนป้องกันการทุจริตของ สจร.ทหาร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ จึงกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการข้อร้องเรียน กรณีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานในสังกัด สจร.ทหาร มีการทุจริตประพฤติดมิชอบ โดยกำหนดไว้ในคู่มือดังนี้

ข้อ ๑ คู่มือนี้เรียกว่า “คู่มือการรับเรื่องร้องเรียน กรณีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานในสังกัด สจร.ทหาร มีการทุจริตประพฤติดมิชอบ พ.ศ.๒๕๖๓”

ข้อ ๒ บทนิยามในประกาศนี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัด สจร.ทหาร

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงาน กรม กอง แผนก หรือ เทียบเท่า ในสังกัด สจร.ทหาร

“ทุจริต” หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติการ ใดๆในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ใดๆอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัตินั้นเป็นการทุจริตด้วยหรือไม่ก็ตาม

“เรื่องร้องเรียน” หมายถึง เรื่องร้องเรียนกรณีการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด สจร.ทหาร และข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความรับผิดชอบต่อประชาชน ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งและไม่มีธรรมาภิบาลตามที่กฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้

“การดำเนินการ” หมายถึง การที่ สจร.ทหาร ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติดมิชอบ หรือ การส่งต่อให้แก่หน่วยต้นสังกัดใน สจร.ทหาร ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติดมิชอบ พร้อมกับแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบความคืบหน้าหรือผลของการดำเนินการภายในเวลาสามสิบวันทำการ ทั้งนี้ กรณีที่ข้อร้องเรียนไม่ได้ระบุชื่อและที่อยู่หรือหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้หรืออีเมลติดต่อของผู้ร้องเรียน มีต้องแจ้งความคืบหน้าหรือผลการดำเนินการต่อผู้ร้องเรียน

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์และรายละเอียดในการร้องเรียน

๓.๑ หลักเกณฑ์การร้องเรียน

๓.๑.๑ เรื่องที่จะนำมาร้องเรียนต้องเป็นเรื่องที่ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ในสังกัด สจร.ทหาร ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

(๒) กระทำความผิด...

- (๒) กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
- (๓) ละเลยหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร
- (๕) กระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือขัดหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากหน่วยงานในสังกัด สจร.ทหาร ในเรื่องตามข้อ ๓.๑.๑ (๓) (๔) (๕)

๓.๑.๒ เรื่องที่ร้องเรียนต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูล มิใช่ลักษณะกระแสรั่วที่สร้างความเสียหายแก่บุคคลที่ขาดหลักฐานแวดล้อมที่ปรากฏชัดแจ้ง และต้องไม่เป็นการร้องเรียนที่ไม่มีพยานบุคคลที่แน่นอน

๓.๒ ข้อร้องเรียนให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและต้องระบุข้อมูลต่อไปนี้

- ๓.๒.๑ ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน
- ๓.๒.๒ ชื่อหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวข้องที่เป็นเหตุแห่งการร้องเรียน
- ๓.๒.๓ การกระทำทั้งหลายที่เป็นเหตุแห่งการร้องเรียน พร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามสมควรเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว (หรือแจ้งช่องทางเบาะแสการทุจริตของเจ้าหน้าที่อย่างชัดเจนเพื่อดำเนินการสืบสวนสอบสวน)

๓.๒.๔ คำขอของผู้ร้องเรียน

๓.๒.๕ ลายมือชื่อของผู้ร้องเรียน

๓.๒.๖ ระบุวัน เดือน ปี

๓.๒.๗ ระบุพยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานบุคคล (ถ้ามี)

๓.๓ กรณีการร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ จะรับพิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุ หลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนมีพยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

๓.๔ เรื่องร้องเรียนที่อาจไม่รับพิจารณา

๓.๔.๑ ข้อร้องเรียนที่ไม่ได้ทำเป็นหนังสือ

๓.๔.๒ ข้อร้องเรียนที่ไม่ระบุพยานหรือหลักฐานที่เพียงพอ

๓.๔.๓ ข้อร้องเรียนที่ไม่มีรายการตามข้อ ๓.๒

๓.๕ ช่องทางการร้องเรียน ผู้ร้องเรียนสามารถส่งข้อร้องเรียนผ่านช่องทาง ดังนี้

๓.๕.๑ ร้องเรียนด้วยตนเองโดยตรงที่ สจร.ทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

๓.๕.๒ ทางไปรษณีย์ ระบุที่อยู่ สำนักงานจเรทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย

๑๒๗ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๓.๕.๓ ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ของ สจร.ทหาร

ข้อ ๔ กระบวนการพิจารณาดำเนินการ

๔.๑ ให้ กสส.สตป.สจร.ทหาร เป็นหน่วยงานในการดำเนินการในการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบของ สจร.ทหาร

๔.๒ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนให้ กสส.สตป.สจร.ทหาร รวบรวมข้อมูล การร้องเรียนเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ในกรณีเป็นลักษณะบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อที่มีลักษณะตามที่กำหนดในคู่มือนี้ หากเป็นกรณีต้องพิจารณาญาติเรื่องก่อนมีการดำเนินการ ให้พิจารณาตามระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทยว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของ สจร.ทหาร พ.ศ.๒๕๕๒

๔.๓ กรณีที่ กสส.สตป.สจร.ทหาร เห็นสมควรให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือ ส่งเรื่องให้หน่วยต้นสังกัดตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ กสส.สตป.สจร.ทหาร ดำเนินการตามระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทยว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของ สจร.ทหาร พ.ศ.๒๕๕๒

๔.๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่ได้รับแต่งตั้ง มีหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาว่าเรื่องร้องเรียนมีมูลความจริงหรือไม่เพียงใด โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานอย่างถี่ถ้วน และให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมทั้งเสนอความเห็นนำเรียน จร.ทหาร ว่ามีการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบเกิดขึ้นหรือไม่ เป็นการกระทำผิดวินัยทหารหรือไม่ ควรมีการดำเนินการทางปกครองหรือไม่ และหากเป็นความผิดทางอาญาสมควรให้มีการดำเนินการทางอาญาต่อไปหรือไม่ หากเป็นกรณีไม่มีมูลความผิดที่ให้เสนอความเห็น นำเรียน จร.ทหาร และยุติเรื่อง

๔.๕ ในการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงให้ดำเนินการในชั้นความลับ “ลับมาก” และต้องเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้ถูกกล่าวหาพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างเป็นธรรม

๔.๖ ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงรายงานผลการสอบสวนนำเรียน จร.ทหาร ภายใน ๖๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง หากมีเหตุผลความจำเป็นที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ คณะกรรมการฯ อาจเสนอขอขยายระยะเวลาดำเนินการเรียน จร.ทหาร โดยเสนอขอขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันทำการ

๔.๗ เมื่อมีการดำเนินการในเบื้องต้นเป็นประการใด ให้ กสส.สตป.สจร.ทหาร แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบภายในสามสิบวันทำการ เว้นแต่กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ให้ข้อมูลที่สมารถติดต่อกลับไปยังผู้ร้องเรียนได้

๔.๘ ในกรณีที่ข้อร้องเรียนเป็นเรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจการพิจารณาของ กสส.สตป.สจร.ทหาร ให้ดำเนินการดังนี้

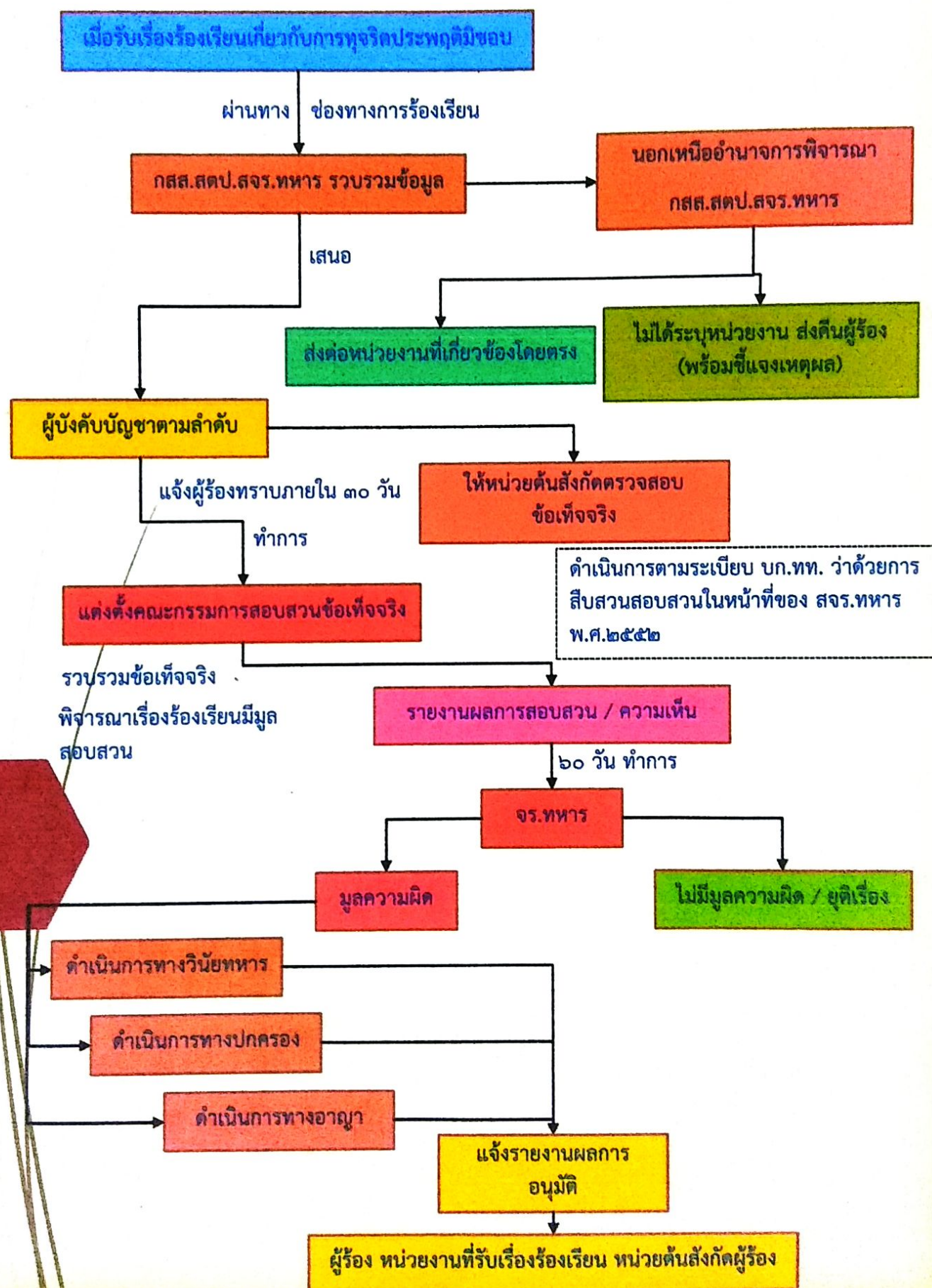
๔.๘.๑ ส่งต่อเรื่องร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ในกรณีที่ข้อร้องเรียนระบุถึงชื่อหน่วยงานนั้น และถือเป็นการสิ้นสุดกระบวนการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนของ สจร.ทหาร

๔.๘.๒ ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังผู้ร้องเรียน กรณีที่ผู้ร้องเรียนไม่ได้ระบุถึงหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยตรง พร้อมชี้แจงเหตุผล และแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบถือเป็นการสิ้นสุดกระบวนการดำเนินการต่อข้อร้องเรียน

๔.๙ กรณีรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของหน่วยต้นสังกัด หากพบว่าผู้ถูกร้องเรียนมีความผิดให้ กสส.สตป.สจร.ทหาร เสนอความเห็น สมควรดำเนินการทางวินัยทหาร ทางปกครอง หรือทางอาญา หรือไม่ นำเรียน จร.ทหาร เพื่อกรุณาพิจารณา

๔.๑๐ เมื่อ จร.ทหาร ได้กรุณาทราบ และกรุณาอนุมัติในรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือในรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ให้ สจร.ทหาร รายงานผลการอนุมัติดังกล่าวให้ผู้ร้องเรียน หน่วยที่รับเรื่องร้องเรียน และหน่วยต้นสังกัดของผู้ถูกร้องเรียน ทราบ เพื่อดำเนินการตามอนุมัติต่อไป

แผนผังกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบของ สจร.ทหาร

บรรณานุกรม

หนังสือ

พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖

ระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนในหน้าที่ของสำนักงานจเรทหาร พ.ศ.๒๕๕๒